

Tjänsteutlåtande
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Veronica Karlsson

Till: Kommunfullmäktige

Datum: 2025-09-09
Diarienummer: KS 2023/0040

Antagande av Riktlinjer för uttag av gatukostnader

Sammanfattning

Ett förslag till nya riktlinjer för uttag av gatukostnader i Österåkers kommun har tagits fram av Samhällsbyggnadsförvaltningen. 1984 antogs *Tillämpningsföreskrifter för uttag av gatukostnader i Österåker*. Sedan dess har bland annat då gällande byggnadslagstiftning ersatts med en ny. Syftet med riktlinjerna är att skapa en tydlig process för fastighetsägare, förtroendevalda och tjänstemän.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå
Kommunfullmäktige besluta

1. Upphäva tidigare *Tillämpningsföreskrift för uttag av gatukostnader i Österåkers kommun* (KF 120/1984) i sin helhet.
2. Anta förslag till *Riktlinjer för uttag av gatukostnader* daterat 2025-09-02.

Ärendet

Vid anläggande av allmän plats med kommunalt huvudmannaskap kan utbyggnad och finansiering hanteras genom till exempel exploateringsavtal eller uttag av gatukostnader.

I plan- och bygglagen regleras kommunens rätt att i egenskap av huvudman för de allmänna platserna besluta att ägarna till fastigheterna inom ett område ska betala gatukostnader (6 kap. 24–38 §§ PBL). Kostnaderna för drift och underhåll av den allmänna platsen ligger kvar hos kommunen.

Sedan tillämpningsföreskrifter för uttag av gatukostnader antogs 1984 har en tydligare praxis, genom ett flertal domar, vuxit fram. Dels om vad som kan anses vara särskilda skäl för användning av enskilt huvudmannaskap, dels kopplat till genomförandet av gatukostnadsutredningar.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit fram ett förslag till riktlinjer för uttag av gatukostnader.

Uttag av gatukostnader föregås av en gatukostnadsutredning. En gatukostnadsutredning är en handling som ligger till grund för beräkning och fördelning av gatukostnader mellan de fastighetsägare som har nytta av de allmänna platserna. Ett beslut om att fördela gatukostnader enligt en framtagna gatukostnadsutredning fattas slutligen av kommunfullmäktige.

Förslaget till *Riktlinjer för uttag av gatukostnader* beskriver bland annat:

- Vilka kostnader som kommunen kan ta betalt för
- Hur fördelningen av kostnader kan göras
- Hur processen kan gå till
- När fakturering kan ske

Enligt riktlinjerna ska kommunstyrelsen även i varje enskilt projekt ta ställning till om uttag av gatukostnader kan användas.

Förvaltningens slutsatser

Gatukostnadsverktyget kan användas i de fall där exploateringsavtal inte kan tecknas. Syftet med riktlinjerna är att ge ökad tydlighet och förutsägbarhet för fastighetsägare som kan komma att ingå i områden där beslut fattats att uttag av gatukostnader ska användas. Samt att ge förtroendevalda och kommunens tjänstemän stöd i arbetet med gatukostnader.

De tidigare antagna tillämpningsföreskrifterna för uttag av gatukostnader är skrivna med hänvisning till tidigare lagbestämmelser och är därför svårlästa för såväl fastighetsägare, förtroendevalda och tjänstemän. Utöver att de kan ses som obsoleta är det även tveksamt om dessa ens har använts – om så är det länge sedan. Därför föreslås att de tidigare tillämpningsföreskrifterna ersätts av nu framtagna *Riktlinjer för uttag av gatukostnader*.

Förslaget till riktlinjerna har samråtts med Ekonomiavdelningen.

Bilagor

1. Riktlinjer för uttag av gatukostnader
2. Tillämpningsföreskrifter för uttag av gatukostnader

Charlotta Sangregorio
Samhällsbyggnadsdirektör

Maria Ulvsgård
Avdelningschef för Stadsbyggnad

Skickas till
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Verifikat

Document ID 09222115557557027995

Dokument

Antagande av riktlinjer för uttag av gatukostnader

Huvuddokument

3 sidor

Startades 2025-09-15 16:08:45 CEST (+0200) av Kristin Jonsson (KJ)

Färdigställt 2025-09-16 11:22:45 CEST (+0200)

Initierare

Kristin Jonsson (KJ)

Österåkers kommun

Org. nr 212000-2890

kristin.jonsson@osteraker.se

Signerare

Charlotta Sangregorio (CS)

Österåkers kommun

charlotta.sangregorio@osteraker.se

Signerade 2025-09-16 10:14:57 CEST (+0200)

Maria Dahlström Ulvsgård (MDU)

Österåkers kommun

maria.dahlstromulvsgard@osteraker.se

Signerade 2025-09-16 11:22:45 CEST (+0200)

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrive.com/verify>

